

Wyróżnieni Nagrodą im. Karola Miarki (1983–2014)

I Rok 1983 (Katowice):

Jan Tacina (woj. bielskie), Sławomir Folfasiński (woj. częstochowskie), Józef Kachel (woj. katowickie), dr Stefania Mazurek (woj. opolskie)

II Rok 1984 (Opole):

Józef Miks (woj. bielskie), dr Franciszek Sobalski (woj. częstochowskie), prof. dr hab. Witold Nawrocki (woj. katowickie), dr Piotr Świerc (woj. opolskie)

III Rok 1985 (Bielsko-Biała):

dr hab. Edmund Rosner (woj. bielskie), Jan Pietrzykowski (woj. częstochowskie), Aleksander Widera (woj. katowickie), Franciszek Adamiec (woj. opolskie)

IV Rok 1986 (Częstochowa):

dr Edward Buława (woj. bielskie), dr Mieczysław Stańczyk (woj. częstochowskie), Wilhelm Szewczyk (woj. katowickie), dr hab. Franciszek Antoni Marek (woj. opolskie)

V Rok 1987 (Katowice):

Józef Pilch (woj. bielskie), dr Andrzej Skalski (woj. częstochowskie), Jan Waleczek (woj. katowickie), prof. dr hab. Dorota Simonides (woj. opolskie)

VI Rok 1988 (Opole):

Władysław Oszełda (woj. bielskie), Janusz Płowecki (woj. częstochowskie), Tadeusz Kijonka (woj. katowickie), dr Zbyszko Bednorz (woj. opolskie)

VII Rok 1989 (Bielsko-Biała):

Robert Danel (woj. bielskie), Rajmund Pierniak (woj. częstochowskie), Stanisław Hadyna (woj. katowickie), Jan Goczoł (woj. opolskie)

VIII Rok 1990 (Częstochowa):

dr Jerzy Polak (woj. bielskie), dr Aleksander Jaśkiewicz (woj. częstochowskie), ks. Stanisław Tkocz (woj. katowickie), Waleria Nabzdzyk (woj. opolskie)

IX Rok 1991 (Katowice):

prof. dr hab. Ewa Chojecka (woj. bielskie), Aleksander Markowski (woj. częstochowskie), prof. dr hab. Krystyna Heskakwaśniewicz (woj. katowickie), Paweł Kozerski (woj. opolskie)

X Rok 1992 (Opole):

Alicja i Eugeniusz Paduchowie (woj. bielskie), ks. dr Marian Duda (woj. częstochowskie), prof. dr hab. Jerzy Zieliński (woj. katowickie), Lutoslawa Malczewska (woj. opolskie)

XI Rok 1993 (Bielsko-Biała):

Jerzy Kronhold (woj. bielskie), Stefan Sygit (woj. częstochowskie), Henryk Mikołaj Górecki (woj. katowickie), Alojzy Wierzoń (woj. opolskie)

XXII Rok 1994 (Częstochowa):

Jan Krop (woj. bielskie), o. Jan Golonka (woj. częstochowskie), Zygmunt Brachmański (woj. katowickie), ks. bp prof. dr hab. Alfons Nossol (woj. opolskie)

XXIII Rok 1995 (Katowice):

Franciszek Suknarowski (woj. bielskie), Mieczysław Tkacz (woj. częstochowskie), prof. Andrzej Jasiński (woj. katowickie), Adolf Warzok (woj. opolskie)

XIV Rok 1996 (Opole):

Tadeusz Trębacz (woj. bielskie), Jadwiga Wosik (woj. częstochowskie), prof. Jan Wincenty Hawel (woj. katowickie), prof. dr hab. Michał Lis (woj. opolskie)

XV Rok 1997 (Bielsko-Biała):

Leon Miękina (woj. bielskie), Jerzy Kędziora (woj. częstochowskie), prof. zw. dr hab. Józef Śliwiok (woj. katowickie), prof. dr hab. Wiesław Lesiuk (woj. opolskie)

XVI Rok 1998 (Katowice):

prof. dr hab. Jan Malicki (woj. katowickie), Alina Świeży (woj. bielskie), ks. dr Ireneusz Skubiś (woj. częstochowskie), prof. dr hab. Teresa Smolińska (woj. opolskie)

XVII Rok 1999 (Katowice):

dr Marceli Antoniewicz (woj. śląskie), Janina Marcinkowa (woj. śląskie), ks. abp Damian Zimoń (woj. śląskie)

XVIII Rok 2000 (Katowice):

Antoni Halor (woj. śląskie), prof. dr hab. Alojzy Kopoczek (woj. śląskie), Krzysztof Wielgut (woj. śląskie)

XIX Rok 2001 (Pielgrzymowice):

prof. dr hab. Antoni Gładysz (woj. śląskie), Wiesław Głowacz (woj. śląskie), prof. dr hab. Andrzej J. Zakrzewski (woj. śląskie)

XX Rok 2002 (Pielgrzymowice):

prof. Julian Gembalski (woj. śląskie), dr Ryszard Kincel (woj. śląskie), ks. prof. zw. dr hab. Jan Związek (woj. śląskie)

XXI Rok 2003 (Pielgrzymowice):

Andrzej Kalinin (woj. śląskie), Wojciech Kilar (woj. śląskie), prof. Michał Kliś (woj. śląskie)

XXII Rok 2004 (Pielgrzymowice):

ks. dr hab. Józef Budniak (woj. śląskie), Adam Mroczek (woj. śląskie), Marek Plura (woj. śląskie)

XXIII Rok 2005 (Pielgrzymowice):

prof. dr hab. Marian Głowacki (woj. śląskie), Andrzej Koniakowski (woj. śląskie), dr Maria Lipok-Bierwiazzonek (woj. śląskie)

XXIV Rok 2006 (Opole):

Józef Broda (woj. śląskie), prof. dr hab. Janusz Hereźniak (woj. śląskie), Jerzy Moskal (woj. śląskie), dr Krzysztof Spałek (woj. opolskie)

XXV Rok 2007 (Katowice):

Krystyna Bochenek (woj. śląskie), Karol Cebula (woj. opolskie), dr Juliusz Sętowski (woj. śląskie), prof. dr hab. Adam Suchoński (woj. opolskie), Jan Szymik (woj. śląskie)

XXVI Rok 2008 (Katowice):

Andrzej Balcerek (woj. opolskie), Małgorzata Kiereś (woj. śląskie), dr Józef Musiał (woj. śląskie), prof. dr hab. Stanisław S. Nicieja (woj. opolskie), prof. dr hab. Ryszard Szwed (woj. śląskie)

XXVII Rok 2009 (Brzeg):

Cecylia Heller (woj. opolskie), ks. bp prof. dr hab. Jan Marian Kopiec (woj. opolskie), prof. dr hab. Grażyna Barbara Szewczyk (woj. śląskie), prof. dr hab. inż. Marek Trombski (woj. śląskie), dr hab. Dariusz Złotkowski (woj. śląskie)

XXVIII Rok 2010 (Katowice):

ks. prof. dr hab. Tadeusz Borutka (woj. śląskie), Harry Duda (woj. opolskie), dr Stanisław Jałowiecki (woj. opolskie), dr Wanda Malko (woj. śląskie), ks. bp Tadeusz Szurman (woj. śląskie), Damian Galusek, Rada Gminy Pawłowice, społeczność Pielgrzymowic (woj. śląskie)

XXIX Rok 2011 (Katowice):

prof. dr hab. Stanisław Gajda (woj. opolskie), Michał Józef Lubina (woj. śląskie), prof. dr hab. Idzi Panic (woj. śląskie), prof. dr hab. Robert Rauziński (woj. opolskie), Zofia Rozanow (woj. śląskie)

XXX Rok 2012 (Opole):

Róża Bednorz (woj. opolskie), Henryk Buszko (woj. śląskie), o. dr hab. Eustachy Rakoczy (woj. śląskie), prof. dr hab. inż. Jerzy Skubis (woj. opolskie), Aleksander Spyra (woj. śląskie)

XXXI Rok 2013 (Katowice):

Zbigniew Kościów (woj. opolskie), prof. dr hab. Andrzej Linert (woj. śląskie), dr hab. Stanisława Sochacka (woj. opolskie), prof. dr hab. Wojciech Świątkiewicz (woj. śląskie), dr Bogdan Wszolek (woj. śląskie)

XXXII Rok 2014 (Katowice):

ks. dr hab. Andrzej Hanich (woj. opolskie), dr hab. Elżbieta Humik (woj. śląskie), prof. zw. Eugeniusz Knapik (woj. śląskie), Waleria Owczarz (woj. śląskie), Roman Sękowski (woj. opolskie), Bogusław Szybowski (woj. opolskie)

RAPTULARZ SILESIAŃSKI Jednodniówka Biblioteki Śląskiej. Trzecia w 2014 roku. Redakcja i opracowanie edytorskie: Elwira Zborowska – Dział Naukowo-Wydawniczy BŚ. Druk: Biblioteka Śląska. Nakład: 150 egz.

JEDNODNIÓWKA WYDANA Z OKAZJI XXXII EDYCJI NAGRODY IM. KAROLA MIARKI

RAPTULARZ SILESIAŃSKI

22 października A.D. MMXIV
BIBLIOTEKA ŚLĄSKA
B 40-021 Katowice
plac Rady Europy 1
www.bs.katowice.pl

Wektory antropologicznego azymutu

Fenomen śląskiej Nagrody im. Karola Miarki jest zadziwiający. Ufundowana bowiem została przez grupę wybitnych postaci kilku ostatnich pokoleń naszego regionu – w najtrudniejszym momencie historycznym – przed ponad trzydziestu laty. Obrano wówczas na jej patrona człowieka niepospolitego, którego rozległość zainteresowań i dokonań, nie tylko twórczych, znacznie przekraczała ramy ówczesnej konwencjonalności i codzienności.

Cień rzeczywistości sprzed trzydziestu lat i niepospolitość patrona nagrody dodają jej antykwarycznej patyny, a honorowane są nią osoby wyróżnione za współczesne dokonania. Bo przecież przejście od tego, co łatwe i powtarzalne w życiu, szczególnie zbiorowym, do oryginalności, indywidualizowania i rozpoznawania jest rzeczą trudną, na swój sposób heroiczną. Gdy mityczne, proste i naiwne „my”, zastępowane jest zaimkiem „ja” oraz „inni wokół nas”. To nigdy nie jest lingwistyczna zabawa, lecz głęboki sens ludzkiego trwania.

Wektory antropologicznego azymutu w owym trzydziestolecu uległy więc reorientacji. Dostrzegły i wskazały inny jeszcze, nowy wymiar tego, co łączy się z aktywnością człowieka, skutecznością jego działania, wreszcie szacunkiem osób, które doce-

niają efekt wieloletnich poczynań. To niczym nowy gmach budowany na pozostałościach po przeszłości. Dalekie echo słynnych słów św. Bernarda z Chartres z XII stulecia. Inny świat, inni ludzie. Przesłanie uniwersalne.

Droga naszych laureatów, na których spoglądamy z perspektywy minionych lat, nigdy nie zamykała się w momencie wręczania nagrody. Wręcz przeciwnie. Moment ten staje się inspiracją do nowych działań, twórczych przemyśleń, podejmowania ważnych decyzji, a skutkuje kolejnymi osiągnięciami. To także charakterystyczny i trwały przejaw fenomenu Miarkowskiej Nagrody.

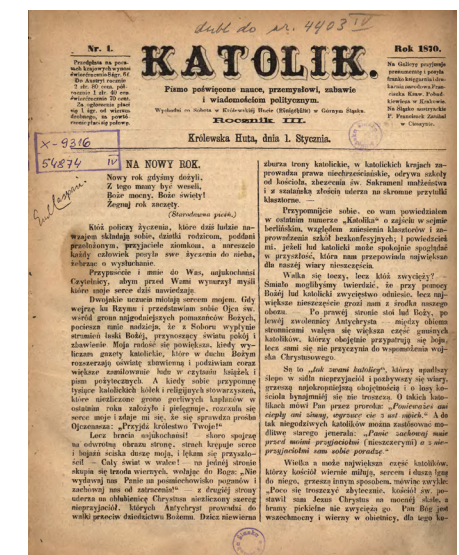
A może to także naturalna kolej rzeczy potwierdzona przez historię. Skoro już dawno temu, w pierwszych latach swego panowania Stanisław August Poniatowski ustanawiając Order św. Stanisława opatrzył go dewizą *Praemiando incitat* – Nagradzając zachęca.

Wszystkim laureatom – obecnie honorowanym i tym w przeszłości współtworzącym złotą księgę osób prawdziwie zasłużonych i godnych najwyższego szacunku – życzę wielu dokonań i satysfakcji, jakie mogą spotkać wyłącznie człowieka aktywnego.

prof. zw. dr hab. Jan Malicki

Karol Miarka (1825–1882) – nauczyciel, obrońca mowy polskiej, pisarz, publicysta, działacz oświatowy, społeczny i narodowy, wydawca najbardziej popularnego na Śląsku czasopisma „Katolik”.

Laureaci Nagrody imienia

Ks. dr hab. ANDRZEJ HANICH
historyk, publicysta

Profesor nadzwyczajny w PIN – Instytucie Śląskim w Opolu. Święcenia kapłańskie przyjął w 1975 roku w Opolu. Przez 25 lat był sekretarzem arcybiskupa opolskiego Alfonsa Nossola, a przez kolejnych 10 lat pierwszym dyrektorem i zarazem twórcą opolskiego radia diecezjalnego.

Od 2007 roku jest proboszczem parafii św. Jerzego w Prószkowie k. Opolu. Studiował w Wyższym Seminarium Duchownym w Nysie-Opolu, na Papiejskim Wydziale Teologicznym we Wrocławiu i na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, gdzie uzyskał doktorat nauk teologicznych w zakresie teologii pastoralnej, na podstawie rozprawy doktorskiej *Ruch pielgrzymkowy na Górze św. Anny w latach 1945–1985*. Stopień naukowy doktora habilitowanego nauk teologicznych w zakresie historii Kościoła

uzyskał w 2009 roku na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Opolskiego na podstawie dysertacji habilitacyjnej *Czas przełomu. Kościół katolicki na Śląsku Opolskim w latach 1945–1946*.

Delegowany przez Radę Naukową jako przedstawiciel Instytutu Śląskiego do udziału w obradującym w Warszawie w maju 2013 roku XXII Forum Sprawozdawczo-Wyborczym 120 Instytutów Badawczych, został na nim wybrany członkiem 31-osobowej Rady Głównej Instytutów Badawczych VIII kadencji jako reprezentant 9 instytutów humanistycznych działających w Polsce.

Łącznie opublikował dotychczas 115 prac, w tym 20 po habilitacji. Jego dorobek stanowi 11 monografii, 11 prac zwróconych pod jego redakcją oraz 93 artykuły i recenzje wydawnicze, w tym również o zasięgu międzynarodowym. Dorobek publikacyjny ks. dr. hab. Andrzeja Hanicha obejmuje głównie kościelną problematykę pastoralno-teologiczną, zagadnienia historyczne z okresu międzywojennego i II wojny światowej na Górnym Śląsku, w tym dotyczące dziejów Kościoła na Śląsku Opolskim, zarówno w okresie przedwojennym, w latach II wojny światowej, jak i w okresie PRL-u, sanktuarium śląskie, nazewnictwo miejscowości na Opolszczyźnie w XX wieku, życie Kresowian osiedlonych na Opolszczyźnie po II wojnie światowej. ■

Dr hab. ELŻBIETA HURNIK
filolog, znawczyni literatury XX w.

W latach 1972–1977 studiowała polonistykę na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Napisała pracę magisterską oraz rozprawę doktorską na temat poezji międzywojennej Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej. W latach 1976–1987 pracowała w Dziale Czytelnictwa w Pałacu Młodzieży w Katowicach. W 1987 roku rozpoczęła pracę w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie (obecnie Akademia im. Jana Długosza). W latach 1987–1993 pełniła funkcję zastępcy dyrektora Instytutu Filologii Polskiej ds. studentek, a w latach 1993–1994 dyrektora Instytutu.

Przebywała na stypendium naukowym w Austrii (1992–1993). W latach 1994–1997 była zatrudniona na stanowisku lektora języka polskiego w Instytucie Translatoryki Uniwersytetu Wiedeńskiego. W 2001 roku uzyskała stopień na-

ROMAN SĘKOWSKI
historyk, bibliotekarz, kolekcjoner

Ukończył studia historyczne na Wydziale Filologiczno-Historycznym Uniwersytetu Wrocławskiego. Przez trzydzieści trzy lata związany był zawodowo z Wojewódzką Biblioteką Publiczną w Opolu, od 1958 roku do 1977 roku pełniąc funkcję dyrektora, a przez kolejnych pięć lat wicedyrektora placówki.

Od maja 1992 roku był kierownikiem zbiorów zabytkowych w Rogowie Opolskim, a od kwietnia 1983 roku Działu Zbiorów Specjalnych i Zabytkowych. Był w tym czasie jednym z czołowych opolskich kolporterów prasy niezależnej, literatury oraz innych materiałów bezdebiutowych. W jego mieszkaniu odbywały się spotkania opolskich działaczy opozycyjnych.

Na stanowisko wicedyrektora Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu powrócił jeszcze w latach 1990–1991. Jako dyrektor biblioteki poświęcił się

raniem powstało Muzeum Regionalne im. ks. Zygmunta Bubaka (w miejsce założonej przez nią Regionalnej Izby Pamięci). Doprowadziła do utworzenia wozowni oraz galerii fotografii „Rolników naszych portret własny”. Współ z pszczelarzami powołała do życia skansen „Pasieka słowiańska”.

W „Józefowej Izbie” w Muzeum Regionalnym przez 20 lat prowadziła autorski cykl lekcji muzealnych dla dzieci i młodzieży. Zainicjowała także powstanie „Galerii na Prowincji”. Redagowała lokalne pismo samorządowe „Nasz Głos” (1989–1998).

Jest autorką ponad 20 książek oraz tomików poetyckich, często przez siebie ilustrowanych. Wśród nich na szczególną uwagę zasługują *Obywatele państwa bestwińskiego* (2004) oraz obszerna monografia bestwińskiego cmentarza z 2012 roku. Należy dodać, że przychody ze sprzedaży książki *Cmentarz w Bestwinie* zostały przeznaczone na renowację dwóch zabytkowych krzyży.

Niedawno ukończyła kolejną książkę *Zegar historycznej pamięci ze szczelinami czasu* (obecnie w korekcie), w której opisała historię zabytkowego zegara z 1794 roku z wieży bestwińskiego kościoła.

Została odznaczona m.in.: Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, dwukrotnie otrzymała nagrodę Ministra Oświaty oraz złotą Odznaką Honorową za Zasługi dla Województwa Śląskiego. ■

WALERIA OWCZARZ
działaczka społeczna, pisarka

Urodziła się w Bestwinie i niemal całe swoje życie związała z tą miejscowością. Pochodzi z rodziny o patriotycznych i społecznikowskich tradycjach, jej ojcem był Antoni Wieczorkiewicz, poseł na Sejm II Rzeczypospolitej, znany działacz ludowy.

Po maturze została zatrudniona na etacie nauczycielki w Szkole Podstawowej w Okrajniku na Żywiecczyźnie. Przez pewien czas pracowała także w Czechowicach-Dziedzicach, a później w Bestwinie.

Jest autorką trzech publikacji dotyczących własnych nowatorskich metod nauczania początkowego.

Po przejściu na emeryturę w 1990 roku całym sercem oddała się organizowaniu życia społecznego i kulturalnego w Bestwinie. Przez dwie kadencje była radną.

Powołała Towarzystwo Miłośników Ziemi Bestwińskiej. W 1993 roku jej sta-

Karola Miarki w 2014 roku

Prof. zw. EUGENIUSZ KNAPIK
kompozytor i pianista

Skomponował kilkadziesiąt utworów. Jako pianista występował na wielu estradach w kraju i za granicą. W swoim repertuarze posiada głównie dzieła literatury fortepianowej XX wieku. Jako kameralista współpracował z Kwartetem Śląskim oraz skrzypkami: Konstantym Andrzejem Kulką, Aurelim Błaszczokiem i Piotrem Pławnerem. Wielokrotnie uczestniczył w prawykoniach oraz rejestracjach fonograficznych współczesnych dzieł kompozytorów polskich i zagranicznych.

Eugeniusz Knapik urodził się w 1951 roku w Rudzie Śląskiej. W latach 1970–1976 studiował kompozycję u Henryka Mikołaja Góreckiego i grę na fortepianie w klasie Czesława Stańczyka w Państwowej Wyższej Szkole Muzycznej w Katowicach. W 1976 roku otrzymał stypendium rządu francuskiego na studia kompozytorskie u Oliviera Messiaena w Paryżu. Jeszcze przed ukończeniem

ukowy doktora habilitowanego. Od 2002 roku pracuje na stanowisku profesora nadzwyczajnego w Instytucie Filologii Polskiej AJD. Kieruje Zakładem Historii Literatury Polskiej XX Wieku i Literatury Najnowszej.

Zajmuje się twórczością poetycką Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej. Efektem tych badań są książki: *Natura w salonie mody. O międzywojennej liryce Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej* (1995), *Maria Pawlikowska-Jasnorzevska (zarys monograficzny)* (1999, 2012) oraz kilkanaście artykułów.

Bada literaturę i kulturę modernizmu polskiego i wiedeńskiego, powinowactwo kulturowe, związki między literaturą a sztukami pięknymi. Wyniki tych badań zostały przedstawione w kilkunastu artykułach opublikowanych w pracach zbiorowych oraz w książkach *W kręgu wiedeńskiej moderny. Z zagadnień polsko-austriackich powinowactwa literacko-kulturowych* (2000) oraz *W Czekaniu i gdzie indziej. Studia i szkice o literaturze i kulturze austriackiej i polskiej*.

Napisała wstęp i dokonała wyboru wierszy Władysława Sebyły, Jerzego Lieberta, Haliny Poświatowskiej, Ludmiły Marjańskiej do antologii *Z częstochowskiej ziemi na „literacki Parnas”* (2006).

Odnaczona m.in.: Medalem Komisji Edukacji Narodowej (1999), Srebrnym Krzyżem Zasługi (2002), Złotym Krzyżem Zasługi (2011). ■

kształtowaniu księgozbioru. Systematycznie gromadził śląski księgozbiór regionalny. Na aukcjach i od osób prywatnych kupował silesiana i zbiory specjalne, dotyczące Śląska i Opolszczyzny.

W 1965 roku biblioteka przejęła zrujnowany zamek w Rogowie Opolskim. Odbudowę zamku zakończono w 1975 roku i umieszczono w nim magazyny zbiorów specjalnych i biblioteki składowej. Dziś w jego murach znajduje się Oddział Zbiorów Zabytkowych z najstarszymi zbiorami bibliotecznymi, którym dał początek.

Był także nauczycielem wielu opolskich bibliotekarzy, przez ponad dwadzieścia lat wykładał historię książki i bibliotek w Państwowym Studium Kulturalno-Oświatowym i Bibliotekarskim w Opolu. W 1976 roku z jego inicjatywy powołano w mieście oddział Towarzystwa Przyjaciół Książki. Jako jego prezes kontynuował wydawanie serii bibliofilskiej książek rzadkich. Jest autorem dziesięciotomowego monumentalnego dzieła *Herbarz szlachty śląskiej*, któremu poświęcił już piętnaście lat życia. Ponadto jest autorem kilkunastu książek, m.in. serii *Studia i teksty źródłowe z dziejów księstw opolskiego i raciborskiego*. Jest również autorem wielu wstępów, przedmów, recenzji, polemik i opracowań, m.in. *Statutu Ziemi Księstw Opolskiego i Raciborskiego i innych ziem do nich należących*. ■

BOGUSŁAW SZYBOWSKI
kolekcjoner, wydawca, fotograf

Studiował na Wydziale Chemii WSP w Opolu, a następnie włókiennictwo na Politechnice Łódzkiej. W 1971 roku został kierownikiem Zakładu Przemysłu Dzierżawskiego, a później wojewódzkim inspektorem pracy w Opolu.

W 1982 roku przejął słynny do dziś sklep filatelistyczny „Kolekcjoner” w Opolu, który cieszył się niebywałym powodzeniem. Obecnie jest wybitnym znawcą filatelistyki polskiej oraz renomowanym rzeczoznawcą Polskiego Związku Filatelistów do wyceny walorów filatelistycznych znaczków pochodzących z całego świata. Posiada też wysokie kompetencje jako znawca technik farbiarskich, drukarskich i fotograficznych oraz w dziedzinie filokartystyki i numizmatyki.

Zawodowy perfekcjonizm oraz zamiłowanie do kolekcjonerstwa łączył od lat z pasją do fotografii. Z niej wyrosła

studiów rozpoczął pracę dydaktyczną na katowickiej uczelni, w której obecnie jest profesorem, nadzwyczajnym Katedry Kompozycji, Dyrygentury i Teorii Muzyki. W latach 2002–2008 był rektorem Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach.

Koncertuje w kraju i za granicą, jest bardzo ceniony za interpretację muzyki fortepianowej XX wieku. W latach 80. współpracował z Kwartetem Śląskim. Występował wielokrotnie na festiwalach: Warszawska Jesień, Saint Denis, Octobre en Normandie w Rouen, Encontres Gulbenkian de Musica Contemporanea w Lizbonie, a także na estradzie Concertgebowu w Amsterdamie.

Utwory Eugeniusza Knapika znajdują się w repertuarze wybitnych muzyków polskich: Józefa Serafina, Konstantego Andrzeja Kulki, Jerzego Marchwińskiego oraz Polskiej Orkiestry Kameralnej pod dyrekcją Jerzego Maksymiuka. Należy do Związku Kompozytorów Polskich, był członkiem zarządu głównego, a w latach 1999–2003 wiceprezesem tej organizacji. Przygotował transkrypcję na sopran i fortepian cyklu pieśni Witolda Lutosławskiego *Chantefleuri et chantefables*. Wraz z Piotrem Pławnerem nagrał na płycie jego *Partite*, którą często wykonuje na koncertach.

Odnaczony m.in. Srebrnym Medalem Zasłużony Kulturze – Gloria Artis (2005) oraz Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (2008). ■

fascynacja historią fotografii. Podjął studia w tej dziedzinie i zgromadził jedną z największych bibliotek specjalistycznych z tego zakresu.

Obecnie jest jednym z najwybitniejszych znawców fotografii i filokartystyki śląskiej. Poza wielką kompetencją w zakresie dziejów fotografii zasłynął jako wydawca. Swoją firmę wydawniczą, pod nazwą Wydawnictwo MS założył w 1994 roku. Od tego czasu wydał ponad 150 albumów i książek, 26 reprintów starych map, kilkadziesiąt rodzajów pocztówek, folderów, zaproszeń i druków ulotnych. Jest redaktorem ok. 60 książek i albumów oraz autorem *Rejencji opolskiej na dawnej pocztówce, Katalogu monet oraz Historii fotografii w Brzegu 1843–1944*. Publikacje Wydawnictwa MS stały zawsze na najwyższym poziomie edytorskim, zdobywając nagrody i wyróżnienia na wystawach i targach książek. Wyjątkową pozycją wydawniczą jest album autorstwa Gerharda Torza *Die Zeit des Plebiscits in Oberschlesien 1920–1922*, wyróżniony do tej pory aż 20 medalami. Wydawnictwo MS współpracuje z wieloma kolekcjonerami, historykami amatorami, fotografami, ale również z takimi autorami, jak Urszula Zajączyńska – kustosz i dyrektor Muzeum Śląska Opolskiego, kardynał Henryk Gulbinowicz, arcybiskup Alfons Nossol, profesorowie Tadeusz Chrzanowski czy Alfred Konieczny. ■